
Vahingonkorvaushakemus (takaisinsaantivaatimus) / liukastuminen / Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

Selostus ja perustelu

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia on takaisinsaantivaatimuksessaan, oikeastaan vahingonkorvaushakemuksessa, vaatinut kaupunkia korvaamaan yhtiön vakuutuksenottajan työntekijälle (toimeksianto 883153) aiheutuneen vahingon osalta yhtiön suorittamat korvaukset (yhteensä 13 933,95 euroa) hakemuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla. Korvaukset on maksettu työtaturma- ja ammattitautilain nojalla ja työnantajan ottamaan työtaturma- ja ammattitautivakuutukseen perustuen. Hakemuksen mukaan liukastumisvahinko oli aiheutunut 20.1.2023 noin kello 09.50 aikaan työntekijän kävellessä Saastamoisenkadulla (tien reunassa). Hakemuksen mukaan katu oli liukas ja jäinen ja hiekoittamaton, joten kaupunki on kadun kunnossapitäjänä vastuussa ko. vahingosta. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia on myöhemmin kaupungin lähettämän täydennyskehotuksen jälkeen vähentänyt korvausvaatimusten osalta ns. TÄKY-osuuksien määrät.

Saadut selvitykset

Ko. kadun kunnossapidosta vastaava urakoitsija Mestar Kuopio Oy on antanut lausunnon sekä selvityksen sääolosuhteista.

Sovellettavat säännökset

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Vahingonkorvauslain 5 luvun 2 §:n mukaan henkilövahingon kärsineellä on oikeus korvaukseen tarpeellisista sairaanhoitokustannuksista ja muista tarpeellisista kuluista, ansionmenetyksestä, kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta ja pysyvästä haitasta.

Työtapaturma ja ammattitautilain 270 §:n 1 momentin mukaan vakuutuslaitoksella, joka on maksanut vahingosta korvausta, on oikeus saada maksamansa korvaus takaisin siltä, joka on korvausvastuussa vahingoittuneelle vahingonkorvauslain tai muun lain nojalla.

Arviointia ja johtopäätökset

Korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi edellytetään, että aiheutunut vahinko on syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt.

Asiassa on riidatonta, että vakuutuksenottajan työntekijälle on aiheutunut hakemuksessa tarkemmin ilmenevä vahinkotapahtuma kaupungin kunnossapidettävällä katualueella.

Asiassa on riidanalaista se, onko ko. vahinkotapahtuma syy-yhteydessä kaupungin kadun kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin vai ei ja onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisessa vastuussa ko. vahinkotapahtumasta vai ei.

Kaupunki on velvollinen huolehtimaan katujen kunnossapidosta kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (kunnossapitolaki) mukaisesti. Mainitun lain mukaan katu tulee pitää liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Kunnossapitolain lain esitöiden mukaan (HE 281/2004) jos kunnossapitovelvollisuus laiminlyödään, siitä voi seurata vastuussa olevalle vahingonkorvausvastuu. Lähtökohtana on siis kadun kunnossapidon vahingonkorvausvastuun perustuminen tuottamukselle eli kadun kunnossapidosta vastuussa olevan on täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin tai muuhun virheeseen.

Vahingonkorvausasioiden yleisenä periaatteena on, että vahingon kärsinyt taho näyttää aiheutuneen vahingon ja siitä vastuussa olevan tahon toteen. Mainittua asiaa ei muuta toisenlaiseksi se, että katujen kunnossapitovelvollisuuksien osalta kunnan tulee osoittaa, ettei kunnossapitotoimenpiteiden osalta ole tapahtunut virhettä tai laiminlyöntiä. Tämän vuoksi hakijan olisi tullut esittää vahingonkorvaushakemuksen yhteydessä kaupungille kaikki ko. asiaan liittyvät vahingon kärsineen henkilön terveydentilaa koskevat selvitykset, kuten lääkärintausunnot ja muut vastaavat selvitykset, koska ne ovat tarpeen ko. asiaa ratkaistaessa (vahingon perusteen ja sen määrän arvioimisen osalta). Lakimies toteaa, että ko. vahinkoasia voidaan kuitenkin tällä kertaa ratkaista ilman em. selvityksiä, koska asiassa on saatu riittävä selvitys kaupungin suorittamien kunnossapitotöiden osalta.

Hakemuksen mukaan tapahtumapaikkana oleva katualue oli vahingon tapahtumahetkellä 20.1.2023 klo 09.50 aikaan liukas ja jäinen ja siksi vakuutusnottajan työntekijälle on aiheutunut hakemuksessa ilmenevä liukastumisvahinko.

Pelkkä jalkakäytävän liukkaus tai jalkakäytävällä aiheutunut vahinkotapahtuma ei yksin osoita, että kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisen ko. jalkakäytävän kunnossapidon. Kaupungin mahdollinen korvausvastuu liukastumisvahingoissa perustuu vahingonkorvauslain mukaisesti kaupungin toiminnan tahallisuuteen tai tuottamukseen, johon aiheutuneen vahingon tulee olla syy-yhteydessä.

Saadun selvityksen mukaan vahinkoa edeltävinä päivinä 18.1.2023 sää oli suojasään puolella (klo 20.00 0,9 celsiusastetta ja klo 22.00 0,8 celsiusastetta) ja sää jatkui myös 19.1.2023 suojasäänpuolella (klo 00.00 lämpötila oli 0,6 celsiusastetta, klo 07.00 0,6 celsiusastetta ja klo 13.00 0 celsiusastetta). Sää oli kuitenkin äkillisesti ja vähän ennen vahingon aiheutumista muuttunut 19.1.2023 pakkasenpuolelle (klo 14.00 -0,1 celsiusastetta, klo 17.00 -0,3 celsiusastetta, klo 22.00 -1 celsiusastetta). Vahingon tapahtumapäivänä 26.1.2023 oli sää jatkunut pakkasenpuolella (klo 01.00 -1,7 celsiusastetta ja klo 04.00 -1,2 celsiusastetta ja klo 06.00 -0,9 celsiusastetta sekä klo 09.00 -0,7 celsiusastetta).

Kunnossapitotoimenpiteenä oli tehty vahinkoa edeltävinä päivinä hiekoitusta. Vahingon tapahtumapäivänä kunnossapitotoimenpiteet

oli aloitettu sään muutoksien vuoksi jo klo.02.30. Vahingon tapahtumapaikalla oli suoritettu juuri ennen vahingon aiheutumista klo 09.49. kadun aurausta ja sekä myöhemmin klo 12.30 alkaen kadun hiekoitusta. Vahingon tapahtumapaikkana oleva katualue kuuluu III kunnossapitoluokan katualueisiin.

Lakimies toteaa, että kunnossapitolain lain esitöiden mukaan (HE 281/2004) kunnalla on mahdollisuus asettaa vastuullaan olevat kunnossapito- ja puhtaanapitotehtävät tärkeysjärjestykseen ja kaduittain kiireellisyysjärjestysjärjestykseen. Korkeampaa tasoa ja kiireellisempiä toimia vaaditaan liikenteellisesti keskeisissä paikoissa, kuten kaupunkikeskustoissa ja liikenneasemien läheisyydessä. Poikkeukselliset säätilan vaihtelut on otettava huomioon olosuhteiden sallimalla kohtuullisella tavalla. Edelleen lain esitöissä on todettu, että poikkeuksellisen säätilan aikana tyydyttävän kunnossapidon tason tavoittelemisessa voi vastuussa oleva huolehtia ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. Laki ei edellytä kunnossapitoluokan riittävyden mitoittamista kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten.

Kun otetaan huomioon äkillisesti muuttuneet sääolosuhteet sekä vahingon tapahtumapaikan olosuhteet sekä se, että tämän vuoksi edellisinä päivinä tehdyt kunnossapitotoimet ovat käyneet osin epätarkoituksenmukaisiksi tai riittämättömiksi sekä se, että lämpötila on vain vähän ennen vahingon aiheutumista muuttunut äkillisesti pakkasen puolelle, joka liukastutti ko. katualueen, kaupungin ei voida katsoa laiminlyöneen vahingon tapahtumapaikkana olevan III kunnossapitoluokan kadun kunnossapitoa. Ko. alueella ennen vahingon aiheutumista tehdyt kunnossapitotoimet olivat käyneet osin epätarkoituksenmukaisiksi ja riittämättömiksi, kun säätilan muuttuessa pakkasen puolelle katualueen hiekoitustoimenpiteet oli jäänyt jäätyneen veden (jään) sisään. Kaupunki on voinut ko. tilanteessa ryhtyä kunnossapitolain mukaisesti tarvittaviin kunnossapitotoimenpiteisiin liikenteellisesti keskeisimmillä kunnossapitoluokan I-II mukaisilla katualueilla ja siirtyä vasta tämän jälkeen tarvittaviin kunnossapitotoihin vahingon tapahtumapaikkana olevalla III kunnossapitoluokkaan kuuluvalla katualueella. Mainittua käsitystä erityisen haastavista ja äkillisesti muuttuneista olosuhteista tukee lausunnossa todettujen kunnossapitotöiden aloittamisen ajankohta ja myös suoritettujen kunnossapitotöiden laatu ja laajuus.

Kuopion kaupunki

Viranhaltijapäätös

lakimies

20.02.2025

Asianro 1366/03.06.02.00/2025

Vahingonkorvaukset (S)

§ 12/2025

Edellä lausuttu huomioon ottaen asiassa on jäänyt näyttämättä, että hakijan vakuutuksenottajan työntekijälle aiheutunut vahinko olisi syy-yhteydessä yksin ko. kadun kunnossapidon laiminlyöntiin. Asiassa ei ole myöskään edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisessa vastuussa ko. vahinkotapahtumasta. Tämän vuoksi tehty vahingonkorvaushakemus (takaisinsaantivaatimus) tulee hylätä perusteettomana.

Sovellettavat säännökset

Perusteluissa mainitut

Päätös

Kaupunki hylkää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian tekemän vahingonkorvaushakemuksen (takaisinsaantivaatimuksen).

Toimivallan peruste

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö 7 §

Mika Mäkäräinen
lakimies

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Kuopion kaupungin asiantuntijajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Tiedoksianto

Päätös on lähetetty hakijalle sähköpostitse tiedoksi 20.2.2025

Tiedoksi

Nähtävänäolo

Päätös on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteke 20.2.-13.3.2025.

Kuopion kaupunki

Viranhaltijapäätös

lakimies

20.02.2025

Asianro 1366/03.06.02.00/2025

Vahingonkorvaukset (S)

§ 12/2025

Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisäännistä**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteke.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta
Kirjaamo
Tulliportinkatu 31
PL 228
70101 KUOPIO
kirjaamo(at)kuopio.fi

Kuopion kaupunki

Viranhaltijapäätös

lakimies

20.02.2025

Asianro 1366/03.06.02.00/2025

Vahingonkorvaukset (S)

§ 12/2025

Puhelin 017 18 2111

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.